

Legislativa

**Zákony, normy,
doporučení, standardy**

Mgr. Jana Nejezchlebová

Přístup k informacím

Listina základních práv a svobod

- ◆ § 17: (1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny
- ◆ (2) Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem ...

usnesení předsednictva ČNR

ze dne 16. 12. 1992

In: Sbírka zákonů ČR 1993, částka 1, s.17-22.

Zákon o svobodném přístupu k informacím

- ◆ Znamená usnadnění získat zveřejněné informace v klasické i elektronické podobě. Jak často budou informace žádány v knihovnách občany nebude záviset pouze na marketingu, ale také na připravenosti občanů, jejich potřebách, požadavcích a dovednostech s informacemi pracovat.

In: Sbírka zákonů ČR 1999, částka 39, s. 2578-2582.

Ochrana osobních údajů

Působnost zákona:

(1) Zákon se vztahuje na osobní údaje, které zpracovávají státní orgány, územní samosprávy, jiné orgány veřejné moci, jakož i fyzické a právnické osoby, pokud tento zákon nebo zvláštní zákon nestanoví jinak...

In: Sbírka zákonů ČR 2000, částka 32, s. 1521-1532.

Úmluva o právech dítěte

- ◆ §17: dává důraz na přístup dítěte k informacím a materiálům z různých národních a mezinárodních zdrojů ...

účinnost od 6. února 1991

In: Sbírka zákonů ČR 1991, částka 22, s. 502-512.

Státní informační politika cesta k informační společnosti

- ◆ Hlavní cíle a principy:
- ◆ 1. Informatizovaná demokracie
- ◆ 2. Informační gramotnost
- ◆ 3. Informační technologie
- ◆ 4. Komunikační infrastruktura
- ◆ 6. Informační technologie pro podnikání
- ◆ 7. Informační společnost
- ◆ 5. Elektronické identifikátory

Usnesení vlády ČR

č. 525 Sb., 31. 5. 1999

SIPVZ

- ◆ Vybavenost škol ICT
 1. Připojení školy na Internet
 - 2. Propojení knihovnických služeb s Internetem**
 3. Vybavenost školy výpočetní technikou
 4. Připravenost školy realizovat SIP

Akční plán realizace státní informační politiky

- ◆ Pro období do konce roku 2002
(včetně rozdělení finančních prostředků)

Program veřejné informační služby knihoven:

Inovace VISK na bázi informačních technologií ...

Usnesení vlády 31. 5. 2000 č. 527 Sb.

Informační centra veřejně přístupných knihoven (ICEKNI)

- ◆ Zpřístupnění informací ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím
- ◆ Poskytování informačních služeb pro oblast vzdělávání a celoživotního vzdělávání občanů
- ◆ Informačních služeb podporujících oblast ekonomiky, obchodu a zaměstnanosti
- ◆ Regionálních informačních služeb v oblasti cestovního ruchu *(1999)*

VISK veřejné informační služby knihoven

- ◆ **VISK1** Koordinační centrum programu
- ◆ **VISK2** Mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven
- ◆ **VISK3** ICEKNI
- ◆ **VISK4** Digitální knihovna a archiv
- ◆ **VISK5** RETROKON
- ◆ **VISK6** Memoriae Mundi Series Bohemica
- ◆ **VISK7** Kramerius
- ◆ **VISK8** Elektronické informační zdroje
- ◆ **VISK9** Souborný katalog ČR

Dostupné na:

<http://www.nkp.cz/projekty/visk>

Státní informační a komunikační politika

- ◆ 1. Dostupné a bezpečné komunikační služby
- ◆ 2. **Informační vzdělanost**
- ◆ 3. Moderní veřejné služby on-line
- ◆ 4. Dynamické prostředí pro elektronické podnikání

(březen 2004)

Manifest veřejných knihoven UNESCO 1994

- ◆ „Veřejná knihovna je místní informační centrum poskytující ochotně všechny druhy znalostí a informací přístupných pro všechny uživatele“
- ◆ V dokumentu jsou jako základní činnosti uváděny úkoly knihoven na podporu celoživotního všeobecného vzdělávání, umožnění svobodného přístupu občanů k informacím

Dostupné na: <http://www.nkp.cz/>

Zpráva o Zelené knize o roli knihoven v moderním světě

- ◆ Poslání a úkoly knihoven v 21. století, ve století informací a globalizace...
- ◆ „Jedinečnou funkcí knihoven je získávání, zpracování a nabídka k využití a uchování veřejně dostupného materiálu, bez ohledu na jeho formu (tisk, kazeta, CD-ROM, síťová forma) takovým způsobem, aby v případě potřeby mohl být nalezen a použit. Žádná jiná instituce nevykonává takovouto dlouhodobou systematickou práci“.

Kodaňská deklarace 14.-15. října 1999

Funkce veřejných knihoven:

- ◆ demokracie a občanství
- ◆ hospodářský a společenský vývoj
- ◆ celoživotní vzdělávání
- ◆ kulturní a jazyková různorodost

Manifest UNESCO a IFLA o školních knihovnách

- ◆ „Školní knihovny nabízejí informační služby, knihy a zdroje, které umožňují všem členům školní komunity stát se kritickými mysliteli a efektivnějšími uživateli informací všech druhů a typů médií“ ...

Z ang. přel. Martina Chmátalová a Petra Zelenková.

Praha, 2000. Dostupné na: <http://nkp.cz/>

Směrnice IFLA a UNESCO pro školní knihovny

Tato nová směrnice byla napsána pro informaci odpovědným národním a regionálním orgánům a jako návod knihovníkům. Měla by školám pomáhat uskutečňovat principy vyjádřené v Manifestu.

*Z ang. přel. Jan Vrzáček. Brno, MZK 2003. Dostupné na:
<http://www.nkp.cz/>*

Knihovní zákon

Zákon č. 257/2001 Sb.

Zákon ze dne 29. června 2001 o knihovnách
a podmínkách provozování veřejných
knihovnických a informačních služeb
(knihovní zákon)

účinnost od 1. ledna 2002

In: Sbírka zákonů ČR 2001, částka 98, s. 5683-5688.

System knihoven

- ◆ a) Národní knihovna ČR, MZK v Brně,
Knihovna a tiskárna pro nevidomé K.E.Macana
- ◆ b) krajské knihovny (14 knihoven)
- ◆ c) základní knihovny
- ◆ d) specializované knihovny

Evidence knihoven

Evidence knihoven

- ◆ Evidované knihovny mají možnost:
 1. žádat o dotaci z peněžních prostředků státního rozpočtu
 2. při revizi KF se na ně vztahuje § 16 KZ
 3. NK ČR tyto knihovny zastupuje v oblasti problematiky autorského zákona § 9 KZ

Vyhláška MK ČR č. 88/2002 Sb., ze dne 21. února 2002

*Prováděcí vyhláška ke knihovnímu zákonu
č. 257/2001 Sb. :*

- ◆ **Meziknihovní služby (MVS, MMVS) při zprostředkování knihovního dokumentu**
- ◆ **Vedení evidence knihovního fondu**
- ◆ **Zápis o výsledku revize knihovního fondu**

Usnesení vlády ČR ze dne 16. ledna 2002 č. 68

*o Programu podpory zajištění výkonu
regionálních funkcí knihoven*

1. Cíle Programu
2. Způsob rozdělení dotací z Programu
3. Pravidla poskytování a podmínky použití dotace
4. Standardy pro výkon regionálních funkcí

Novela KZ

- ◆ **Bezplatný přístup k internetu**
(bezplatný přístup – přístup k informacím, služby)
- ◆ **V umožnění přístupu k placeným informacím**
(další služby – možnost požadovat úhradu skutečných nákladů)
- ◆ **§ 24 odst. 2 – 31. prosince 2007**
(připojení knihoven k internetu – jinak zrušení evidence)

Koncepce 2004 - 2010

- ◆ Usnesení vlády ČR č. 679 (7. 7. 2004)
- ◆ Koncepce rozvoje knihoven v ČR na léta 2004 - 2010
- ◆ Cíl a východiska
- ◆ SWOT analýza VKIS
- ◆ Dílčí cíle Koncepce (odpovědnost, termíny)

Úloha knihoven v informační společnosti

- ◆ Celoživotní vzdělávání
- ◆ Zpřístupňování informací z oblasti VS
- ◆ Zprostředkování informací na podporu podnikání
- ◆ Uchování lidského poznání
- ◆ Uchování kulturního dědictví
- ◆ Podpora místních komunit
- ◆ Volný čas